

Protokoll 9/2025

fört vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds
sammanträde torsdagen den 25 september 2025 kl. 18:30-
20:00, Slakthusplan 8A

Ledamöter

Hassan Jama (V) Ordförande
Peter Backlund (L) 1:e vice ordförande
Kristina Öberg (S) 2:e vice ordförande
Alexander Pettersson (S)
Ingela Edlund (S)
Mikael Hörnkvist (S)
Cecilia Herrström (V)
Peter Dannqvist (MP)
Gustav Johansson (M)
Henrik Virro (M)
Emelie Wassermann (SD)
Christina Peterson (C)
Kristiina Katajikko (M) ersätter Victor Siljevik (M)

Ersättare

Anna-Lena Strindlund (S)
Papel Khan (S)
Max Altez Linhardt (S)
Erika Sandström Nysäter (V)
Peter Strandberg (M)
Simon Lyons Wiklund (SD)
Nadin Fakhro (L)
Stefan Holm (C)

Övriga närvarande

Anders Carstorp Stadsdelsdirektör
Carina Idenfors Avdelningschef
Jenny Johansson Avdelningschef
Leif Kananen Avdelningschef
Karin Åberg Avdelningschef
Veronica Starck Avdelningschef
Nassrin Abdulkarim Nämndsekreterare
Camilla Nilsson Personalföreträdare
Sara Ek Tjänsteman
Melise Nordstrand Personalföreträdare
Richard Hultman Enhetschef
Joanna Millares Rosell Enhetschef
Simon Andersson Enhetschef
Ines Baum Husberg Tjänsteman

Justerare	Hassan Jama, Peter Backlund
Datum för justering	2025-09-30
Paragraf	§15, §20, §§24-25
Sekreterare	Nassrin Abdulkarim

§ 15**Remiss av motion om att införa interaktiva kartor för snöröjning****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/696**

EÄV 2025/607

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Jonas Naddebo och Svante Linusson, båda (C), har skrivit en motion om interaktiva kartor för snöröjning som kommunstyrelsen har skickat på remiss till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Motionärerna föreslår att staden ska införa interaktiva kartor där invånare kan ta del av uppdaterad status för snöröjning i staden. Vidare föreslår de att staden ska tillgängliggöra informationen som öppen data för att möjliggöra att andra aktörer ska kunna utveckla system och program som informerar om snöröjning och framkomlighet under årets kalla månader.

Stadsdelsförvaltningen anser att motionens förslag är intressant och något som kan förbättra stadens invånares möjligheter att resa under vinterhalvåret. För att information ska kunna kommuniceras utåt, antingen som öppen data eller via ett eget system från staden, ställer det däremot krav på att data håller hög kvalitet och är tillförlitligt. Stadsdelsförvaltningen anser därför att det är viktigt att utreda genomförbarhet, framförallt kring hur motionens förslag skulle påverka arbetsbörda och budget för stadsdelsförvaltningar och trafikkontoret.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Christina Peterson (C) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra följande

Centerpartiet välkomnar att stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till motionen om interaktiva kartor för snöröjning. Det är glädjande att såväl förvaltningen som pensionärsrådet ser att förslaget kan öka tryggheten och tillgängligheten, särskilt för äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Förvaltningen lyfter farhågor kring resursåtgång och administration, men att utveckla denna typ av tjänst innebär inga stora kostnader. Snöröjningsfordonen är redan utrustade med GPS, vilket gör att data redan finns att tillgå. Staden har dessutom en etablerad plattform för öppna data i Dataportalen/Open Stockholm där informationen enkelt kan göras tillgänglig. Det handlar snarare om att använda befintliga system på ett smartare sätt än om nya administrativa bördor.

Vi vill också understryka att den återkommande kritiken mot snöröjningen sannolikt skulle minska om stockholmarna i realtid kan se att snöröjning pågår, var insatser har gjorts och vilka rutter som är mest framkomliga. Transparens och delaktighet stärker förtroendet för stadens arbete och bidrar till tryggare resor under vintern.

Det vi saknar i remissvaret är ett ställningstagande till vårt förslag att även visa var stadens sandlådor är placerade. Det är ett enkelt men viktigt sätt att göra det möjligt för engagerade stockholmare att själva bidra till ökad säkerhet på gångbanor och trottoarer.

Vi glada att förvaltningen ser värdet av vårt förslag och ser fram emot att staden nu går vidare och förverkligar motionens intentioner, så att Stockholm kan bli en mer tillgänglig, trygg och framkomlig vinterstad.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Christina Peterson (C) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Christina Peterson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/607-4 Tjänsteutlåtande: Remiss av motion om att införa interaktiva kartor för snöröjning
- EÅV 2025/607-1.1 Motion om att införa interaktiva kartor för snöröjning

§ 20**Remiss av Lekvärdesriktlinjer – utformning av förskole- och skolgårdar****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/935**

EÄV 2025/596

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat styrdokumentet Lekvärdesriktlinjer på remiss till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Utbildningsnämnden hade i stadens budget för 2023 och 2024 ett uppdrag om att utveckla och införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar tillsammans med kommunstyrelsen, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Sisab. Riktlinjerna ska tillämpas av kommunala och privata aktörer som planerar och utvecklar förskolor. De ska även användas som stöd vid upprustning av befintliga gårdar.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till att staden har utvecklat ett styrdokument som kan verka för att förskolors och skolors utomhusmiljöers friytor är tillräckligt stora för att inrymma de kvaliteter som är viktiga för barn och ungas lärande och utveckling. Stadsdelsförvaltningen anser att riktlinjerna i huvudsak är ett välformulerat dokument, som kommer vara användbart för samtliga aktörer som på något sätt är inblandade i planering av förskolor.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilda uttalanden

Emelie Wassermann (SD) lämnar ett särskilt uttalande:
Sverigedemokraterna ställer sig bakom de föreslagna lekvärdighetsriktlinjerna. Tillräckliga ytor för lek och fysisk aktivitet är en grundläggande förutsättning för elevernas välbefinnande och skolgång och en fråga som Sverigedemokraterna drivit länge. Det är positivt att förvaltningen visar att frågan tas på allvar.

Samtidigt vill vi understryka att det tidigare förekommit fall där staden godkänt skolverksamhet och förskolor trots otillräckliga

utomhusytor för elevernas behov. Sådana beslut riskerar att försämra både trivsel och möjligheten till fysisk rörelse under skoldagen – något som i sin tur påverkar inlärning, hälsa och arbetsmiljö. Forskning visar att den totala utomhusytan för förskolor alltid bör överstiga 3000 kvm, risken är annars att barngruppen får svårt att utveckla lek och socialt samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov.

Vi ser därför med tillförsikt på att de nya riktlinjerna kommer att bidra till att säkerställa en god utomhusmiljö för samtliga elever i Stockholms förskolor och skolor, men vill understryka att staden alltid bör sträva efter att uppnå Boverkets rekommendationer.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/596-4 Tjänsteutlåtande: Remiss av Lekvärdesriktlinjer - utformning av förskole- och skolgårdar
- EÅV 2025/596-1.1 Bilaga - Lekvärdesriktlinjer för Stockholm stad

§ 24**Remiss av underrättelse om granskning av
järnvägsplanehandlingar avseende linje och stationer för
utbyggnaden av tunnelbanan till Älvsjö**

EÄV 2025/492

Beslut

1. Remissen Underrättelse om granskning av järnvägsplanehandlingar avseende linje och stationer för utbyggnaden av tunnelbanan till Älvsjö besvaras med vad som sägs i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets, miljöförvaltningens, trafikkontorets, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings, Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings, Kungsholmens stadsdelsförvaltnings, Södermalms stadsdelsförvaltnings, kulturförvaltningens, idrottsförvaltningens, fastighetskontorets och Stockholms Stadshus ABs tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Region Stockholm har remitterat Underrättelse om granskning av järnvägsplanehandlingar avseende linje och stationer för utbyggnaden av tunnelbanan till Älvsjö bland annat till Stockholms stad för besvarande.

Tunnelbana till Älvsjö ingår i Sverigeförhandlingen, Ramavtal 6 – Storstad Stockholm. Projektet tunnelbana till Älvsjö drivs av Region Stockholm, genom förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT) med medverkan från Stockholms stad.

Den nya tunnelbanelinjen mellan Älvsjö och Fridhemsplan ska binda ihop centrala och södra Stockholm och får sex nya stationer. Ovan markytan kommer anläggningen främst bestå av stationsuppgångar och byggnader för ventilation. Granskningen omfattar järnvägsplan för spårlinje och stationer inklusive miljökonsekvensbeskrivning. Granskningen är ett sista tillfälle för berörda att lämna synpunkter.

Kontoren är positiva till att en utbyggnad av tunnelbanan sker i enlighet med Sverigeförhandlingens ramavtal 6. Utbyggnaden ligger i linje med vad som framgår av kommunfullmäktiges budget 2025. Kontoren vill även understryka vikten av att samtliga parter tar fullt ansvar för finansiering, framdrift och genomförande av projektet i enlighet med Sverigeförhandlingens ramavtal 6.

Kontoren noterar att järnvägsplanen inte presenterar de slutliga lösningarna i alla delar. Det innebär att det fortfarande finns beröringspunkter mellan tunnelbaneanläggningen och stadens intressen/ansvarsområden där lösningarna inte hunnit landa i järnvägsplanen. Det faktum att arbete med att hitta lösningar fortfarande pågår skapar osäkerhet inom staden och innebär att förvaltningarnas och bolagens gemensamma yttrande innehåller fler detaljerade synpunkter än önskvärt i detta skede.

En viktig förutsättning för stadens kontor och bolag är att tunnelbaneprojektet samordnar sig med pågående och planerade exploateringsprojekt, för att en attraktiv och välfungerande stad ska kunna byggas. Det handlar både om att skapa attraktiva bostäder och kontor, trygga och tillgängliga stadsrum och en väl fungerande infrastruktur. En omfattande samverkan kommer att krävas för att tillsammans hitta de bästa lösningarna på de aktuella platserna.

Omfattningen av det permanenta markanspråket, främst skyddszoner, måste på flera platser justeras för att möjliggöra framtida exploatering och utveckling av allmän plats. Skyddszonernas utbredning får inte fördyra eller omöjliggöra produktion av kommande exploateringsområden.

Fortsatt samordning måste ske avseende planerad exploatering och stationernas byggande genom hela produktionsskedet. Det är nödvändigt att Staden får möjlighet att i tid bygga gator och färdigställa kvarteret för att inte skapa onödiga risker för tredje man. Nyttjandet av ytor för tillfälligt markanspråk måste samordnas. En fortsatt dialog mellan Regionen och Staden krävs för att säkerställa att ytorna nyttjas effektivt genom hela genomförandetiden och att in/utfarter är tydliga och trafiksäkra.

Aktiv samverkan krävs också för att garantera fungerande och säkra trafiklösningar på alla berörda platser. Detta gäller både för befintliga och planerade verksamheter, under såväl produktionstid som efter färdigställandet. Framkomlighet och trafiksäkerhet för samtliga trafikantgrupper måste alltid fungera. Tillgänglighet till viktiga målpunkter som skolor, förskolor, sjukhus, idrottsanläggningar, parker och lekplatser ska beaktas.

Särskilda uttalanden

Emelie Wassermann (SD) lämnar ett särskilt uttalande:

Sverigedemokraterna ser positivt på att tunnelbanan byggs ut och att fler stadsdelar får bättre kollektivtrafikförbindelser. Samtidigt vill vi framhålla de risker och konsekvenser som särskilt berör Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds område.

I Årstaberg lyfter vi särskilt risken för försämrad framkomlighet och trafiksäkerhet vid Årsta skolgränd, där brandgasschakt planeras. Här riskerar gång- och cykelvägar att blockeras under byggtiden, vilket kan få allvarliga konsekvenser för skolungdomar och kollektivtrafiken. Även Partihandlarvägen påverkas av intrång från arbetstunneln vid Årstakrossen, vilket kräver tydliga lösningar för att trafiken ska kunna fungera.

Vid Årstafältet sammanfaller byggandet av den nya stationen med den pågående bostadsutbyggnaden i området. Detta ställer mycket höga krav på samordning mellan tunnelbaneprojektet och exploateringsprojekten för att undvika onödiga störningar och risker. Området är redan en stor stadsutvecklingsplats, och dubbel belastning riskerar att påverka både boendemiljö och framdrift negativt.

I Östberga är vi särskilt oroade över hur planerade luftutbytesschakt vid Östbergavägen och Östbergabackarna påverkar gång- och cykelbanor, körbanor och närheten till Lisebergs bollplan. Det är av största vikt att barn- och ungdomsidrotten skyddas från störningar under både bygg- och driftstid. Att verksamheten vid bollplanen kan fortsätta på ett tryggt sätt måste vara en självklar prioritet. Vi noterar också att kartunderlaget innehåller felaktigheter gällande idrottsmålpoint och skateboardyta, vilket ytterligare understryker behovet av noggrannare underlag i detta skede.

Vi ser även med stor oro på att barn och unga, som dagligen besöker Älvsjö idrottsplats, riskerar att drabbas hårt. Idrottsplatsen är en viktig mötesplats för tusentals barn och ungdomar i söderort, och även en av få klubbar som bedriver parafotboll, och deras rätt till en trygg och fungerande idrottsmiljö måste stå i centrum även när staden utvecklas.

Det är enligt vår mening helt avgörande att dialogen med Älvsjö AIK sker på ett seriöst och transparent sätt och att idrottsverksamheten inte tillåts bli en "bortglömd" aktör i planeringen.

Vi kräver därför att Region Stockholm och staden tydligt redovisar hur man avser att säkerställa trafiksäkerhet, framkomlighet och idrottsverksamhetens fortlevnad i våra stadsdelar.

Barns och ungas trygghet och möjlighet till rörelse och idrott måste stå i centrum när stora infrastrukturprojekt genomförs.

§ 25**Remiss av underrättelse om granskning av
järnvägsplanehandlingar avseende depå för
utbyggnaden av tunnelbanan till Älvsjö**

EÄV 2025/567

Beslut

1. Remissen Underrättelse om granskning av järnvägsplanehandlingar avseende depå för utbyggnaden av tunnelbanan till Älvsjö besvaras med vad som sägs i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets, miljöförvaltningens, trafikkontorets, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings, Hägersten-Älvsjös stadsdelsförvaltnings, kulturförvaltningens, fastighetskontorets, idrottsförvaltningens och Stockholms Stadshus ABs tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Region Stockholm har remitterat Underrättelse om granskning av järnvägsplanehandlingar avseende depå för utbyggnaden av tunnelbanan till Älvsjö bland annat till Stockholms Stad för besvarande.

Nya tunnelbanelinjen, gul linje, mellan Älvsjö och Fridhemsplan planerar för en ny depå i Älvsjö. Denna granskning omfattar järnvägsplan för depå inklusive miljökonsekvensbeskrivning.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, Hägersten-Älvsjös stadsdelsförvaltning, kulturförvaltningen, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen och Stockholms Stadshus ABs är positiva till att en utbyggnad av tunnelbanan sker i enlighet med Sverigeförhandlingens ramavtal 6 och för att detta ska kunna ske måste depåkapaciteten säkerställas. Kontoren vill även understryka vikten av att samtliga parter tar fullt ansvar för finansiering, framdrift och genomförande av projektet i enlighet med Sverigeförhandlingens ramavtal 6.

Kontoren vill framföra att slutlig utformning av depån även fortsättningsvis behöver planeras ihop med kontoren. Skyddszoner samt ytor för tillfart och angöring ska utformas gemensamt med staden i kommande ansökningar om servitut. Närheten till Hagsätraskogen och dess reservat är känslig. Det är

viktigt med en fortsatt tät dialog mellan FUT och kontoren gällande åtgärder för att begränsa ingreppen i naturmarken, återställning av ytor för tillfälligt nyttjande samt kompensationsåtgärder för förlorade värden.

De tillfälliga arbetsytorna kommer påverka många människor under lång tid. Det är viktigt att ytorna utformas säkert och att framkomligheten för allmän trafiksäkras genom hela byggskedet.

Särskilda uttalanden

Emelie Wassermann (SD) lämnar ett särskilt uttalande:
Sverigedemokraterna ser positivt på att tunnelbanan byggs ut och att en ny depå etableras för att säkerställa kapaciteten. Samtidigt vill vi understryka de risker och konsekvenser som särskilt berör Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde.

Depåns planerade läge innebär intrång på mark som gränsar direkt till Hagsätraskogens naturreservat. Den skog som nu tas i anspråk utgör en helhet med reservatet, och det är därför avgörande att intrånget begränsas så långt det är möjligt. Återställning av etableringsytor och kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden måste säkerställas, och allmänhetens tillgång till reservatet får inte inskränkas. Vi vill särskilt betona att det planerade brandgasschaktet inte får utformas på ett sätt som försämrar tillgängligheten till Hagsätraskogen.

Vidare riskerar buller och ljusstörningar från depån att påverka både boendemiljö och natur. Särskilt provspåren pekas ut som en betydande bullerkälla, och vi anser att tydliga och bindande skyddsåtgärder måste redovisas innan projektet går vidare.

Vi vill också lyfta fram behovet av att trafiksäkerhet och framkomlighet på Varuvägen garanteras under hela byggskedet. Intrånget på cirka fyra meter är anmärkningsvärt och måste minskas eller helt undvikas om det är möjligt.

Sammantaget kräver vi att Region Stockholm och staden tar särskild hänsyn till naturvärdena i Hagsätraskogen, säkerställer buller- och ljusskydd samt värnar trafiksäkerheten på Varuvägen. Utan dessa åtgärder riskerar projektet att få långsiktigt negativa konsekvenser för både närboende och stadsdelens viktiga rekreationsområden.